

Granskning av Applikationslandskap

Jönköpings kommun

Patrik Skoogh

Michael Schibbye

Omar Kassem

Karen Ip Wiinberg

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

EY

Building a better
working world

Sammanfattning (1/2)

Jönköpings kommuns uppdrag omfattar en mängd olika verksamheter som alla, i högre eller lägre grad, är beroende av IT-system. På grund av omfattningen och komplexiteten av de olika verksamheterna är det utmanande för kommunens IT-organisation att över tid säkerställa en god överblick över IT-landskapet och dess applikationer.

Denna komplexitet har gjort det utmanande att samordna systemlandskapet och få en övergripande bild av kommunens IT-landskap med applikationer. Trots att de olika verksamheterna har skilda behov finns det, enligt vår bedömning, potential för synergier. Det är exempelvis möjligt att vissa system kan användas gemensamt av flera verksamheter vilket skulle leda till effektiviseringar och kostnadsbesparingar. Till exempel har Jönköpings kommun identifierat flera system som stödjer ärendehantering som upphandlats separat av olika verksamheter.

Med bakgrund av risk-och väsentlighetsanalysen och för att skapa en rättvis bild av nuläget och förbättringsmöjligheterna har revisorerna i Jönköpings kommun gett EY i uppdrag att genomföra en granskning av IT-landskapet. Denna granskning ska ligga till grund för en ansvarsprövning, samtidigt som den kan stödja arbetet med att utveckla en handlingsplan som syftar till att främja samarbete mellan verksamheterna och skapa en mer enhetlig och kostnadseffektiv IT-struktur.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor med bedömningar:

- **Organisation - Har kommunstyrelsen säkerställt en relevant organisation som ansvarar för kommunens applikationslandskap?**

Vi ser positivt på att Jönköpings kommun tagit fram en styrmodell (båda objektstyrning och portföljstyrning) för IT och digitalisering. Vi bedömer att den har en god omfattning där bland annat principer för ledning och styrning, forum och mötesformer, samt nomenklatur, roller och rollbeskrivningar ingår.

- **Applikationslista - Säkerställer kommunstyrelsen att det finns ett centralt register som omfattar väsentlig information om applikationerna?**

Vi ser det som en brist att flera informationskategorier med hög relevans, såsom *Leverantör*, *Objektledare* och *Används av*, har uppfyllnadsgrad under 50%. Datakvaliteten i applikationslistan är bristande, vilket kan leda till försämrade uppföljningsmöjligheter av applikationslandskapet.

Sammanfattning (2/2)

- **Applikationslistan (fort.)**

Information om system, leverantör samt avtals- och uppsägningstid finns i objektplan men saknas i applikationslistan. En hel del information saknas i applikationslistan vilket objektägare/objektledare skall fylla i. Det är också vanligt förekommande att fält lämnas tomma om informationskategorin är irrelevant för ett system/en tjänst. Problemet i dessa fall är att det blir svårt att se om informationen saknas eller om den är irrelevant.

Viktigt att poängtera är att Jönköpings kommun påbörjade implementeringen av ny styrmodell i början på 2024 och beräknas vara klar i början på 2025. När styrmodellen väl är på plats bedömer vi att förutsättningarna för att underhålla applikationslistan förbättras.

- **Inköpsprocess – Har kommunstyrelsen tagit fram och beslutat om en ändamålsenlig process för inköp av nya applikationer?**

Vi bedömer att Jönköpings kommun har en robust inköpsprocess med bland annat tydliga processbeskrivningar inklusive roller och ansvar. Däremot har denna granskning inte undersökt hur pass väl inköpsprocessen efterlevs. Då det är objektledarens ansvar att kontrollera eventuella funktions/applikationsdupliceringar ser vi en potentiell risk att kontrollen inte görs utanför det aktuella objektet. Detta kan i vissa fall leda till att nya system som köps in har överlappande funktionalitet mot redan befintliga lösningar.

- **Uppföljning – Genomförs en tillräcklig uppföljning av applikationslandskapet och analyseras portföljen utifrån ett effektivitetsperspektiv?**

Den bristande datakvalitén i applikationslistan gör att uppföljning av applikationslandskapet är begränsad. Jönköpings kommun utför diverse IT-kontroller med efterföljande åtgärdsplaner. I denna rapport har EY inte granskat i detalj vilka områden som kontrolleras samt med vilken frekvens detta görs.

Definitioner av begrepp som används i rapporten

Begrepp	Definition
Applikation/System	En programvara eller en samling av programvaror som används för att utföra specifika uppgifter eller funktioner inom organisationen. Applikation och system har använts som synonym i denna granskning.
Applikationslandskap	Den samlade strukturen och översikten av alla applikationer och system som används inom organisationen, inklusive deras inbördes relationer, integrationer, och hur de stödjer verksamhetens processer och mål.
IT-kontroll	Processer, policyer och procedurer som implementeras för att säkerställa säkerhet, integritet, tillgänglighet och efterlevnad av IT-system och applikationer inom organisationen.
IT-portfölj	Den samlade översikten av alla IT-projekt, system och applikationer som hanteras och prioriteras inom organisationen för att stödja dess strategiska mål och operativa behov.
Objekt	Styrmodellen bygger på att kommunens digitala tjänster och system grupperas i objekt. De system och tjänster som då ingår i ett objekt, stödjer en huvudprocess eller funktionsområde och styrs och förvaltas tillsammans av en utsedd objektorganisation.
Objektägare	Objektägaren har det yttersta ansvaret för objektet, att målen i objektplanen nås samt att ingående verksamhetssystem följer lagar och förordningar inom aktuellt område. Objektägaren godkänner till exempel större utvecklingsinsatser och fattar beslut kring objektets förvaltning utifrån ett strategiskt perspektiv.
Objektledare	Objektledaren har ansvaret för att planera, samordna och leda förvaltnings- och utvecklingsarbetet utifrån objektplanen och fungerar som objektägarens utförare. Objektledaren har fokus på verksamhetsprocesserna, hur verksamheten arbetar och har ett helhetsperspektiv på alla ingående delar i objektet.

Innehåll

Sammanfattning

Innehållsförteckning

01 Inledning

02 Granskningsområde

2.1 Applikationslista

2.2 Prioritering

2.3 Inköpsprocess

2.4 Leverantörsregister

2.5 IT-kontroller

03 Sammanfattande bedömning

04 Övergripande rekommendationer

05 Appendix

Innehåll

Sammanfattning

Innehållsförteckning

01 Inledning

02 Granskningsområde

2.1 Applikationslista

2.2 Prioritering

2.3 Inköpsprocess

2.4 Leverantörsregister

2.5 IT-kontroller

03 Sammanfattande bedömning

04 Övergripande rekommendationer

05 Appendix

Inledning

Bakgrund och syfte

Bakgrund

Jönköpings kommuns uppdrag omfattar en mängd olika verksamheter. På grund av omfattningen och komplexiteten av de olika verksamheterna är det utmanande att uppnå en översiktlig bild av IT-landskapet och de enskilda inköpsprocesserna. Varje verksamhet hanterar sin egen inköpsprocess för IT-system, vilket har resulterat i en fragmenterad struktur där verksamheterna opererar isolerat från varandra.

Denna fragmentering har bidragit till en brist på samordning och en övergripande förståelse för kommunens IT-landskap och IT-system. Trots att de olika verksamheterna har skilda behov, finns det potential för synergier. Det är möjligt att vissa system kan användas gemensamt av flera verksamheter, vilket skulle leda till effektiviseringar och kostnadsbesparingar. Till exempel har Jönköpings kommun identifierat att flera system som stödjer ärendehantering som upphandlats separat av olika verksamheter.

För att adressera dessa utmaningar behöver en inventering av applikationer genomföras. Genom att kartlägga och utvärdera de befintliga systemen har möjligheter för samordning och standardisering identifieras. Denna analys kan ligga till grund för att utveckla en handlingsplan som syftar till att främja samarbete mellan verksamheterna och skapa en mer enhetlig och kostnadseffektiv IT-struktur.

Med bakgrund av revisorernas risk- och väsentlighetsanalys har revisorerna beslutat att granska verksamheten.

Syfte

Granskningens övergripande syfte är att bedöma om effektiviteten i och hanteringen av kommunens IT-applikationer är ändamålsenlig.

Inledning

Avgränsning och revisionskriterier

Avgränsning

De iakttagelser och rekommendationer som presenteras i denna rapport baseras enbart på den information som inhämtats från intervjuer och mejlkonversationer samt genom granskning av följande dokument([se alla referenser i appendix](#)) :

- Styrdokument, inkl. riktlinjer, rutiner och policyer
- Systemförteckning
- Systemhänvisning
- Exempel på objektplaner Granskningen är begränsad till arbetet som Jönköping kommun bedriver på central nivå. Intervjuer har endast utförts med representanter från stadskontoret och inte med representanter från facknämnder.

Revisionskriterier

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- Kommunallagen (2017:725)
- Kommunstyrelsens reglemente
- Upphandlingspolicy och IT-policy eller motsvarande

Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsen.

Inledning

Genomförande och Revisionsfrågor

Genomförande

Granskningen har byggts på EY:s ramverk för granskning av förvaltningen av applikationslandskap, särskilt framtagna för svensk kommunal sektor. Ramverket omfattar fem huvudområden: **applikationslista**, **prioriteringsmekanismer**, **inköpsprocess**, **leverantörsregister**, och **IT-kontroller**. Områden täcker in de domäner som är väsentliga utifrån ett applikationsperspektiv för att bedöma om förvaltningen av applikationslandskapet utförs på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningen sker genom dokumentstudier, intervjuer samt stickprov. Dokumentstudierna avser bland annat verksamhetens rutiner för inköp och drift, analyser av befintlig portfölj samt genomförandet av verksamhetsuppföljning. Intervjuer genomförs med IT-avdelningen samt ett par ansvariga IT funktioner i förvaltningarna.

Utifrån listan med applikationer genomför EY stickprov. Dessa väljs i samråd med IT-avdelningen beroende på antal applikationer, insyn i inköpsprocessen och driften av applikationerna. Syftet är att identifiera applikationer med liknande funktionaliteter eller andra suboptimala förhållanden. De intervjuade personerna har givits möjlighet att sakgranska rapporten i syfte att säkerställa att slutsatser grundar sig i korrekt fakta.

Revisionsfrågor

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- **Organisation** - Har kommunstyrelsen säkerställt en relevant organisation som ansvarar för kommunens applikationslandskap?
- **Applikationslista** - Säkerställer kommunstyrelsen att det finns ett centralt register (master) med applikationer som omfattar väsentlig information om applikationerna?
 - Finns väsentlig information registrerad såsom funktionalitet, objektägare, objektledare m.m.?
- **Inköpsprocess** - Har kommunstyrelsen tagit fram och beslutat om en ändamålsenlig process för inköp av nya applikationer?
 - Görs analyser om redan befintliga funktionaliteter inför inköp av nya system?
- **Uppföljning** - Genomförs en tillräcklig uppföljning av applikationslandskapet och analyseras portföljen utifrån ett effektivitetsperspektiv?

Inledning

Metod

EY:s ramverk för granskning av förvaltningen av applikationslandskap omfattar förutnämnda granskningsområden visualiserade nedan. Till varje område finns en förklaring och i vissa fall exemplifieringar på vad för typ av material/information/process som kan vara intressant.

En applikationslista skapar god översikt och är en förutsättning för en ändamålsenlig förvaltning av applikationslandskap.

Exempel på information att identifiera: Systemägare, funktionalitet, användare, leverantör.

IT-kontroller skapar förutsättningar för god och systematiskt riskhantering.

Exempelvis inom behörighetshantering, leverantörsstyrning och incidenthantering.

Ett komplett leverantörsregister med god datakvalité skapar god översikt över befintliga leverantörer och är en förutsättning för en ändamålsenlig leverantörshantering.

Exempel på information att identifiera: avtal, ägare av avtal och leverantörssamverkan.

En god inköpsprocess skapar ett standardiserat, systematiskt, och kontrollerat sätt att göra inköp av nytt systemstöd.

Exempelvis identifiering av potentiella dubletter, överlappningar, eller möjligheter till synergier och standardisering.

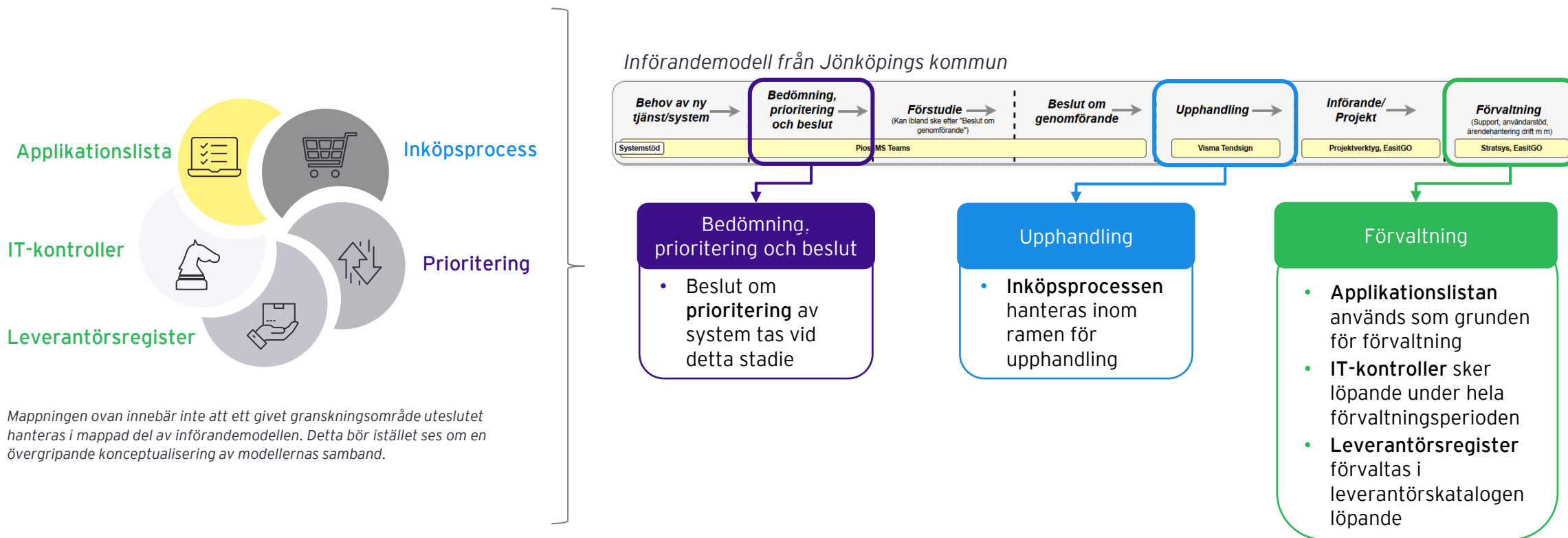
Klara kriterier och riktlinjer gör det enkelt att prioritera applikationer både när det gäller investeringar och hantering av incidenter, särskilt vid konkurrerande initiativ eller parallella incidenter.

Samtliga granskningsområden ingår och berörs i Jönköpings Styrmodell för IT och digitalisering. Därför följs denna bild av en mappning mellan EY:s ramverk och kommunens styrmodell. I Appendix 1 återfinns även en kort beskrivning av de delar i styrmodellen som är mest relevant för denna granskning.

Inledning

Metod (fort.)

De fem granskningsområde (applikationslista, prioritering, inköpsprocess, leverantörsregister och IT-kontroller) i EY:s ramverk kan koppla till Jönköpings kommun:s Införandemodell som används för att säkerställa att nya behov av system identifieras och adresseras effektivt. Nedan är en visuell mappning från EY:s ramverk till ett av kommunens införandemodellen vilket är en styrande dokument ([se bilaga 1](#)).

Samtliga delområden i EY:s ramverk adresseras till viss del i införandemodellen som är en del av kommunen styrning. Jönköping är från ett styrningsperspektiv fortsatt i en transformationsfas i vilket den nya styrmodellen inte helt har beästs i samtliga delar av verksamheten.

Inledning

Tidslinje arbetet

September 2024

Förberedelser och planering

- Tillsammans med Jönköpings kommun definierar vi syfte och mål med granskningen för att säkerställa gemensam förståelse.
- Identifiera nyckelpersoner och intressenter som kommer att vara viktiga för informationsinsamling.
- Planera informationsinsamling via intervju och dokumentinsamling.

Oktober/November 2024

Sammanställning och rapportering

- Analysera insamlad data och dra slutsatser om nuvarande tillstånd och förbättringsmöjligheter.
- Utarbeta en rapport med resultat och rekommendationer.
- Utföra intern kvalitetssäkring för slutrapporten

December 2024

Avrapportering och slutpresentation

- Skicka slutrapport till kommunens revisorer.
- Presentera granskningen.

Sept

Okt

Nov

Dec

September/Oktober 2024

Informationsinsamling och analys

- Genomföra intervjuer med nyckelpersoner inom kommunen för att få information kopplade till granskningsfrågorna.
- Samla in relevanta dokument (se appendix) och utföra analys och granskning.
 - **Organisation:** Skapa förståelse av kommunens styrmodell genom intervju med utvalda intressenter samt dokumentanalys
 - **Applikationslista:** strukturera upp informationen så genererades mätetal som indikerar i procent hur stor del av applikationslistan som uppdaterats för samtliga kategorier. Applicera sedan viktning på kategorierna för att få en helhetsbild om aktuella status på listan.
 - **Inköpsprocess:** Samla information via intervju med utvald person från IT inköp och efterfråga dokumenterade inköpsprocesser.
 - **Uppföljning:** Samla in information via intervju kombinera med analys av utvalda tidigare gransknings rapporter

November/December 2024

Resultatgenomgång och justering

- Skicka rapporten till utvalda intressenter i kommunen för faktagranskning.
- Arrangera möte för att diskutera slutrapporten samt samla in förtydligande, förklaringar och feedback.
- Justera samt färdigställa slutrapport
- Avrapportering och slutpresentation

Inledning

Läsinstruktion

I nästa avsnitt kommer rapporten att presentera de fem ovan nämnda områdena: applikationslista, prioritering, inköpsprocess, leverantörsregister och IT-kontroller. Varje delavsnitt fokuserar på ett av dessa områden och är strukturerat enligt följande.

Nulägesbeskrivning

Beskriver den aktuella situationen i Jönköpings kommun i relation till granskningsområdet.

Iakttagelse, Påverkan och Allvarlighet

Med det informationsunderlag som presenterats i nulägesbeskrivningen, tillsammans med insikter samlade genom intervjuer samt analys av mottagna styrdokument, processbeskrivningar och mallar, har EY sammanfattat nyckeliakttagelser och indikativa påverkansbeskrivningar samt allvarlighetsbedömningar i en tabell (se exempel nedan) i slutet av varje delavsnitt i kapitel två.

- **ID:** Varje iakttagelse har ett unikt ID där bokstaven är initialen av granskningsområdet följt av ett nummer. Detta underlättar när man behöver referera till en specifik iakttagelse.
- **Iakttagelse:** EY:s iakttagelse efter genomgång av nuläge samt analys av mottagna styrdokument och andra material från Jönköpings kommun.
- **Påverkan:** Risker den iakttagelse kan leda till enligt EY:s kunskap och erfarenhet.
- **Allvarlighet:** EY:s bedömning av hur allvarlig iakttagelsen och dess påverkan är för Jönköpings kommun. Allvarligheten klassificeras på en skala med fyra nivåer, representerade av grönt, gul, rött och transparent (se indikationer nedan).

ID	Iakttagelser	Påverkan	Allvarlighet
A1	EY har iakttagit ...	Risk	
A2	EY har iakttagit ...	Risk	
A3	EY har iakttagit ...	Risk	
A4	EY har iakttagit ...	Risk	

- Allvarlighetsklassning**
- Ingen negativ iakttagelse
 - Låg allvarlighetsgrad
 - Medel allvarlighetsgrad
 - Hög allvarlighetsgrad

Innehåll

Sammanfattning

Innehållsförteckning

01 Inledning

02 Granskningsområde

2.1 Applikationslista

2.2 Prioritering

2.3 Inköpsprocess

2.4 Leverantörsregister

2.5 IT-kontroller

03 Sammanfattande bedömning

04 Övergripande rekommendationer

05 Appendix

Jönköpings kommun har infört en ny styrmodell för IT och digitalisering ([se bilaga 2](#)) den 1 januari 2024. Styrmodellen utgör ett stöd och ramverk för hur arbetet med utveckling och förvaltning ska bedrivas på ett effektivt vis.

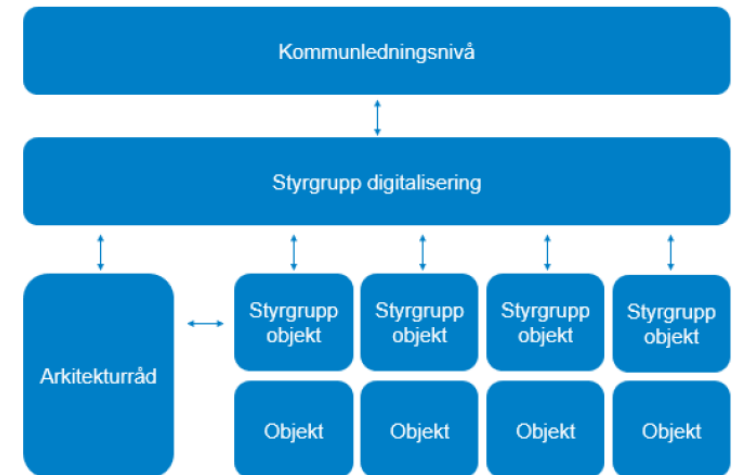
Den nya styrmodellen är inspirerad av PM3* och är en kombination av både objektstyrning** och portföljstyrning***. Den omfattar bland annat principer för ledning och styrning, forum och mötesformer, samt nomenklatur, roller, och rollbeskrivningar. Kopplat till styrmodellen har man även en definierad mall för objektplaner.

Verksamhetens behov av att underhålla gamla, samt utveckla nya IT-stöd hanteras likaså av objektorganisationen och dokumenteras i objektplanerna. Dessa upprättas årligen och utgör en del av förvaltningarnas verksamhetsplaner. Objektplanerna lagras och görs tillgängliga på en delat lagringsyta (MS Teams) för samtliga intressenter med behörighet kan ta del av den aktuella informationen.

Beslut fattas i olika forum med utgångspunkt från ett antal styrande principer (bilden till höger):

- Initiativ som inte har en påverkan på andra objekt eller förvaltningar beslutas i objektets styrgrupp.
- Initiativ som har en påverkan på andra objekt eller förvaltningar beslutas i styrgrupp digitalisering.
- Initiativ som är av strategisk betydelse för hela kommunen beslutas på kommunledningsnivå.

Huvudregeln är att all digitalisering ska hanteras inom ramarna för objektorganisationen. Digitaliseringsprojekt utanför objekt samlas i projektportföljen som styrs av styrgruppen för digitalisering.

Den nya styrmodellen möjliggör en övergripande styrning och koordinering av objektgemensamma system samtidigt som den möjliggör för varje enskilt objekt att självständigt styra och koordinera de system som är objektspecifika och unika för respektive objekt.

*PM3 är en väletablerad styrmodell för att utveckla och förvalta IT-lösningar inom offentlig sektor.

** Metod för att hantera och styra förvaltningsobjekt, vilket inkluderar system, processer och information, för att säkerställa effektiv förvaltning och utveckling.

*** Portföljstyrning är processen att hantera och övervaka en samling projekt eller applikationer för att säkerställa att de stämmer överens med organisationens strategiska mål.

Applikationslista - Är dokumentationen av applikationer med tillhörande attribut samt förvaltningen av denna dokumentation ändamålsenlig?

Granskningsområde

Applikationslista - iakttagelser

Ett centralt applikationsregister syftar till skapa god översikt och är en förutsättning för en ändamålsenlig förvaltning av applikationslandskapet.

Nulägesbeskrivning

Kommunen använder sig av systemstödet *Stratsys* informationssäkerhetsmodul för systeminventering av kommunens applikationslandskap.

Vid inventering ansvarar respektive objektägare (eller objektledare vid delegering) för uppdatering av applikationslistan. Samtliga system, externa som interna, inventeras i *Stratsys* enligt en fördefinierad struktur. Totalt fångar systeminventeringen 16 unika informationskategorier för respektive system, vilket ligger till grund för den centrala applikationslistan som analyserats i detalj längre fram i rapporten.

Exempel på information/kategorier som man inventerar:

- ▶ Objekt
- ▶ Beskrivning av systemet
- ▶ Användare av systemet
- ▶ Antal aktiva användare

Med hänsyn till datakvalité har EY förstått att systeminventeringen inte tillämpar datavalideringsregler, utan istället arbetar man mestadels med fritextfält. Detta ger objektägarna och objektledarna större möjligheter att i systeminventeringen fånga unika parametrar för ett givet system, men öppnar även upp för potentiella inkonsekvenser i hur system beskrivs i den centrala applikationslistan.

Den nya styrmodellen trädde i kraft den 1 januari 2024, och Jönköpings kommun arbetar aktivt med att implementera den nya modellen. Trots kommunens ansträngningar har det tagit längre tid än förväntat för verksamheterna att komplettera applikationslistan. Målsättningen är att ha en fullständig lista klar i början på 2025.

Granskningsområde

Applikationslista - iakttagelser

Figuren nedan visar samtliga informationskategorier som de existerar i Stratsys enligt senaste systeminventeringen. Figuren visar hur stor del av applikationslistan som har fyllts i för respektive kategori.

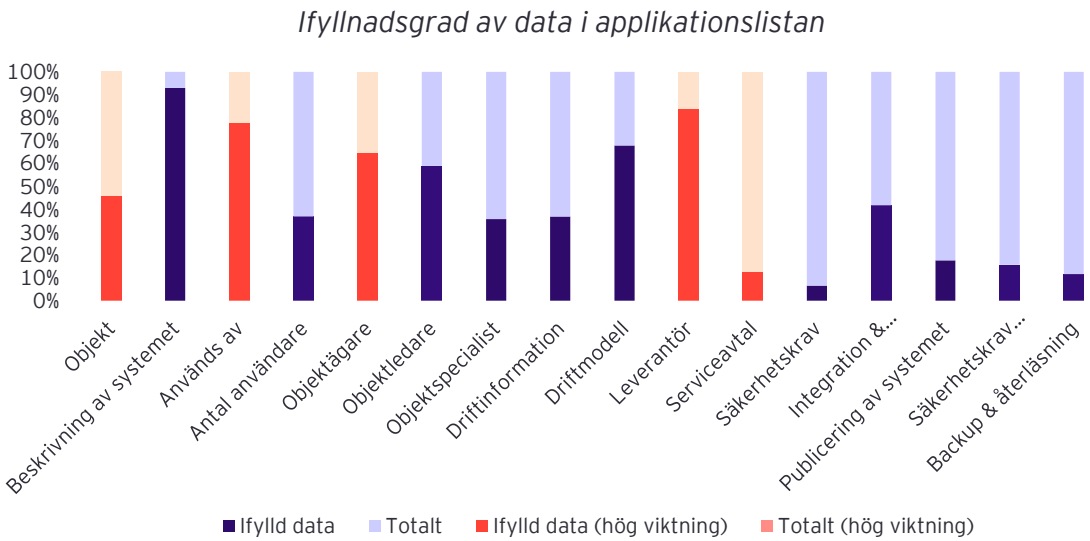
Metod

EY efterfrågade en komplett applikationslista ([se bilaga 4](#)) och fick tillbaka en systemförteckning exporterad från Stratsys till Excel. Efter ett arbete med att strukturera upp informationen så genererades mätetal som indikerar i procent hur stor del av applikationslistan som uppdaterats för samtliga kategorier. Detta visualiseras i figuren till höger.

EY gjorde sedan en viktning av samtliga informationskategorier utifrån ett applikationsförvaltningsperspektiv enligt tabellen nedan. I [tabell 2](#) på nästa sida är kategorierna listade med en viktningsmotivering. informationskategorierna med "hög" viktning är markerade i rött.

Hög	Informationen är kritisk och är fundamental för en korrekt och fullständig förståelse av sammanhanget.
Medel	Informationen är relevant och tillför värdefull insikt i sammanhanget.
Låg	Informationen har liten relevans och bidrar med begränsad insikt i sammanhanget.

Tabell 1: Skala för viktande av informationskategorierna

Figur 1: Ifyllnadsgrad av data i applikationslistan

Ovan mätetal möjliggör relevanta iakttagelser kopplat till det informationsunderlag som kommunen huvudsakligen utgår ifrån vid förvaltningen av applikationslandskapet. Kompletta ifylld ger den en aktuell översiktsbild av systemlandskapet i Jönköpings Kommun.

Granskningsområde

Applikationslista - iakttagelser

Nedan listas samtliga informationskategorier i applikationslistan. En viktning görs som är en bedömning av en given kategoris relevans med respekt till granskningsområdet och motiveras kort. Kategori med hög viktning är rödmarkerad i [figur 1](#). Till sist indikeras hur mycket av det totala för respektive kategori som är ifyllt.

Kategori	Viktning	Viktningsmotivering	Ifyllnad (%)
Objekt	Hög	Identifierar ansvarig del av organisationen och visar hur systemet är integrerat i verksamheten. Kritiskt för att förstå ägarskap och placering i verksamheten	46%
Används av	Hög	Identifierar vilken del av organisationen som använder systemet. Kritiskt för att bland annat förstå påverkan av förändringar i applikationslandskapet.	78%
Objektägare	Hög	Identifierar den person som är sponsor för systemet. Kritiskt för att säkerställa tydligt ansvar och effektiv styrning av aktuellt system.	65%
Leverantör	Hög	Identifierar vem som tillhandahåller systemet. Kritiskt för att hantera avtal, support och uppdateringar effektivt inom applikationsförvaltningen.	84%
Serviceavtal	Hög	Specificerar villkor och kostnad för drift och underhåll. Viktigt för översyn av servicegrad samt budgetering av operativa och löpande kostnader.	13%
Antal användare	Medel	Indikation på hur många som använder systemet. Viktigt för att bedöma systemets regelefterlevnad och behovet av resurser för effektiv förvaltning.	37%
Objektledare	Medel	Identifierar den person som hanterar den operativa förvaltningen av systemet och objektet. Viktigt för att säkerställa tydliga kommunikationsvägar.	59%
Integration & Systemberoenden	Medel	Visar hur systemet samverkar med andra system. Viktigt för att identifiera potentiella risker och säkerställa att applikationsförvaltningen kan hantera beroenden och integrationer effektivt.	42%
Säkerhetskrav användarkonton	Medel	Specificerar säkerhetsåtgärder för användarkonton. Viktigt för att säkerställa att systemet uppfyller säkerhetsstandarder och krav vid IT-revisioner.	16%
Backup & återläsning	Medel	Beskriver rutiner för säkerhetskopiering och återställning av data. Viktigt för att säkerställa dataskydd och kontinuitet i applikationslandskapet vid eventuella incidenter.	12%
Systembeskrivning	Låg	Ger en översikt av systemets funktioner och syfte. Mindre viktigt för att förstå helheten och förvaltningen av applikationslandskapet.	93%
Objektspecialist	Låg	Identifierar personer med djup kunskap om system/verksamhet. Mindre viktigt för att förstå helheten och förvaltningen av applikationslandskapet.	36%
Driftinformation	Låg	Beskriver tekniska detaljer om systemets drift. Mindre viktigt för att förstå helheten och förvaltningen av applikationslandskapet.	37%
Driftmodell	Låg	Beskriver hur systemet drivs och underhålls. Mindre viktigt för att förstå helheten och förvaltningen av applikationslandskapet.	68%
Säkerhetskrav	Låg	Specificerar de säkerhetsåtgärder som måste uppfyllas. Mindre viktigt för att förstå helheten och förvaltningen av applikationslandskapet.	7%
Publicering av systemet	Låg	Beskriver hur systemet gjordes tillgängligt. Mindre viktigt för att förstå helheten och förvaltningen av applikationslandskapet.	18%

Tabell 2: Tabell över samtliga informationskategorier med viktning, viktningsmotivering, och datakvalitet

Granskningsområde

Applikationslista - iakttagelser

Med informationsunderlaget presenterat på föregående bild, samt information insamlad genom intervjuer och analys av mottagna styrdokument, processbeskrivningar och mallar har EY i nedan tabell gjort ett antal nyckeliakttagelser och indikativa påverkansbeskrivningar.

ID	Iakttagelser	Påverkan	Allvarlighet
A1	EY har iakttagit att en del applikationer som återfinns i objektplanerna inte återspeglas i applikationslistan (och vice versa), vilket indikerar att systeminventeringen inte fångar in samtliga system i verksamheten.	Saknar en komplett bild av vilka system som ska förvaltas.	
A2	EY har iakttagit betydande brister i applikationslistan kopplat till operativa- och säkerhetsrelevanta informationskategorier som ex. säkerhetskrav på användarkonton (84%) samt backup och återläsning (88%). Allvarlighetsgraden beror dock på om denna information är relevant för systemen/tjänsterna.	Försvårar effektiv förvaltning av applikationslandskapet, vilket kan leda till säkerhetsrisker och bristande dataskydd om denna information är högt relevant.	
A3	EY har iakttagit motstridigheter i dokumentationen av systemen, där exempelvis antal användare i objektplanen markant skiljer sig från det antal man uppgett i systeminventeringen*.	Kan leda till ineffektiv förvaltning av applikationslandskapet och resursallokering.	
A4	EY har iakttagit otydlighet kring ägarskap av system, med betydande brister i applikationslistan. Specifikt saknas information för objekt i 54% av fallen, objektägare i 35% av fallen, och objektledare i 41% av fallen.	Försvårar effektiv förvaltning av applikationslandskapet och kan leda till operationell ineffektivitet.	
A5	EY har iakttagit betydande brister i applikationslistan kopplat till kontextgivande informationskategorier som systemanvändare (22%), antal användare i systemet (63%), och integrationer/systemberoenden (58%).	Försvårar effektiv förvaltning av applikationslandskapet och kan leda till bristande förändrings- och systemöversikt.	
A6	EY har iakttagit betydande brister i applikationslistan kopplat till leverantörsinformation och serviceavtal där 16% respektive 87% saknas.	Försvårar effektiv förvaltning av systemlandskapet och gör det svårt att följa upp på operativa och löpande IT kostnader.	
A7	EY har iakttagit att cellerna lämnas tomma om informationskategorin är irrelevant för ett system/en tjänst.	Skapar otydlighet kring huruvida informationen inte har lämnats eller om den inte existerar.	
A8	EY har iakttagit att applikationslistan från ett förvaltningsändamål inte ger en komplett bild av ett givet system. För att förstå exempelvis om ett system hanterar personuppgifter behöver man leta i objektplanerna.	Försvårar förvaltningen av applikationslandskapet och skapar komplexitet.	
A9	EY har iakttagit att det kan vara problematiskt för vissa verksamheter och intressenter inom kommunen att förstå vikten av att bidra till att skapa en komplett applikationslista med hög datakvalitet.	Kan leda till ineffektiva beslut, ökade felkällor, ineffektiv resursallokering, svårigheter i uppföljning och kontroll, kommunikationsproblem samt försämrad regelefterlevnad.	
A10	EY noterade ett fall av duplicering av ett system i applikationslistan med motstridiga datapunkter för objekt. Det aktuella systemet är Cisco Secure Client som förekommer på 2 rader med olika objekt.	Skapar förvirring kring ägarskap och försvårar förvaltningen av applikationslandskapet.	

Tabell 3: EY:s iakttagelser kopplat till applikationslistan med tillhörande påverkansbeskrivningar

* I exemplet av systemet "Workspace One" (Barn- och utbildningsnämnd) har man i objektplanen uppskattat antalet användare till att vara 28500 medan man i systeminventeringen uppgett 100 (baserat på material från kommunen 20240901.

Prioritering - Kan
prioriteringsmekanismerna för
applikationerna bedömas som
ändamålsenlig?

Syftet med prioriteringsmekanismer är att skapa tydlighet i prioriteringarna mellan investeringar kopplat till nya och befintliga system, samt även vid större driftstörningar som berör flera system samtidigt.

Nulägesbeskrivning

EY har förstått att Jönköping kommun i dagsläget prioriterar utifrån två nivåer kopplat till applikationshanteringen. Den ena nivån är en prioritering mellan olika initiativ kopplat till redan befintliga system eller införandeförslagen av nya, och resulterar i att ett givet initiativ får snabbare uppmärksamhet än andra. Den andra nivån är en övergripande prioritering som tydliggör vilka typer av system som måste fungera, och som ska vid en katastrofåterställningssituation prioriteras för återställning.

Prioritering av initiativ:

Prioriteringen sker i systemstödet "Pios"* och grundar sig på ett genererat resultatindikatorvärde som i sin tur är ett snitt av värderingar gjorda för ett antal olika områden kopplat till applikationsinvesteringen. Exempel på områden man värderar investeringen från är:

- Kostnads- och tidsbesparing
- Medborgar-och användarnytta
- Tvingande lagkrav. Etc.

Indikatorvärde är mellan 0-5 och ligger till grund för vilka ny investeringar man ska prioritera från ett resursperspektiv.

Prioritering från ett katastrofåterställningsperspektiv:

Prioriteringen görs i ett speciellt forum och grundar sig på nedan definierade ordning av vilka typer av system som i första hand måste fungera eller prioriteras för återställning:

1. Kommungemensam informationsteknisk infrastruktur
2. Informationssystem för samhällskritisk verksamhet
3. Jönköping kommuns publika hemsida och intranät
4. Löneutbetalningar, försörjningsstöd och ekonomiska transaktioner
5. Kontaktcenter och Stadskontorets kommunikationsfunktion
6. Servicedesk
7. Diarium

ID	Iakttagelser	Påverkan	Allvarlighet
P1	EY har iakttagit att det finns en prioritering utifrån ett katastrofåterställningsperspektiv där fokus ligger på processer där samhällskritiska funktioner måste prioriteras samt den bakomliggande infrastruktur som måste fungera.	Ökar kommunens motståndskraft mot intrång och minimerar avbrott i viktiga tjänster samt effektiv återställning vid krissituation.	
P2	EY har iakttagit att Jönköpings kommun tillämpar ovan nämnda prioriteringsmekanism för prioritering av initiativ systematiskt i förvaltningen av applikationslandskapet.	Förbättrar möjligheten att prioritera rätt vid nya investeringar samt vid incidenthantering.	

Tabell 4: EY:s iakttagelser kopplat till Prioritering

*"Pios" är det systemstöd som Jönköping kommun använder för att jobba med, och följa upp på IT portföljen.

Inköpsprocess - Är inköpsprocessen
ändamålsenlig?

Syftet med inköpsprocess för applikationer är att skapa ett standardiserat, systematiskt och kontrollerat sätt för inköp av nytt systemstöd. Exempelvis identifiering av potentiella dubbletter, överlappningar, eller möjligheter till synergier och standardisering.

Nulägesbeskrivning

Jönköpings kommun har en omfattande inköpsprocess som inkluderar flera nivåer av styrning och samordning för att säkerställa att inga onödiga applikationer köps in. Genom att involvera olika styrgrupper, arkitekturråd och ha tydliga systemstöd, dokumentations- och kommunikationsrutiner i olika forum, kan kommunen effektivt hantera digitaliseringsinitiativ och säkerställa att de applikationer som köps in är rätt beslut för kommunen.

Inköpsprocess

Jönköpings kommuns inköpsprocess för IT-system och applikationer innefattar flera steg: identifiering av behov, bedömning och beslutsfattande, genomförbarhetsstudie, beslut om implementering, upphandling, implementering/projekt och förvaltning. Inom processen finns tydligt aktiviteter, styrmodell, roller samt dokument. Systemet Proceedo används för inköp. Det ekonomiska ansvaret och finansiering av drift och investeringar ligger hos respektive nämnd i enlighet med kommunens styrmodell*.

Styrning och beslutsfattande

Beslut rörande IT- och digitaliseringsfrågor fattas i olika forum baserat på styrande principer. Om initiativet inte påverkar andra objekt eller förvaltningar, fattas beslutet i objektets styrgrupp (hos objektledare). Om initiativet påverkar andra objekt eller förvaltningar, fattas beslutet i *styrgrupp digitalisering*. Om initiativet är av strategisk betydelse för hela kommunen, fattas beslutet på kommunledningsnivå. Styrmodellen bygger på att kommunens digitala tjänster och system grupperas i objekt för att uppnå effektiv förvaltning och utveckling**.

Roller och ansvar

Objektägaren har det yttersta ansvaret för objektet, att målen i objektplanen nås samt att ingående verksamhetssystem följer lagar och förordningar inom aktuellt område. Objektledaren har ansvaret för att planera, samordna och leda förvaltnings- och utvecklingsarbete utifrån objektplanen**.

Dokumentation och transparens

Alla mötesprotokoll och objektplaner finns tillgängliga för alla med intresse av och behörighet att ta del av informationen. Jönköpings kommun använder systemstöd Pios för att möjliggöra en transparent IT portfölj**.

* Införandemodell_20240215

** Styrmodell för IT och digitalisering 1.0

2.3 Granskningsområde Inköpsprocess - iakttagelser

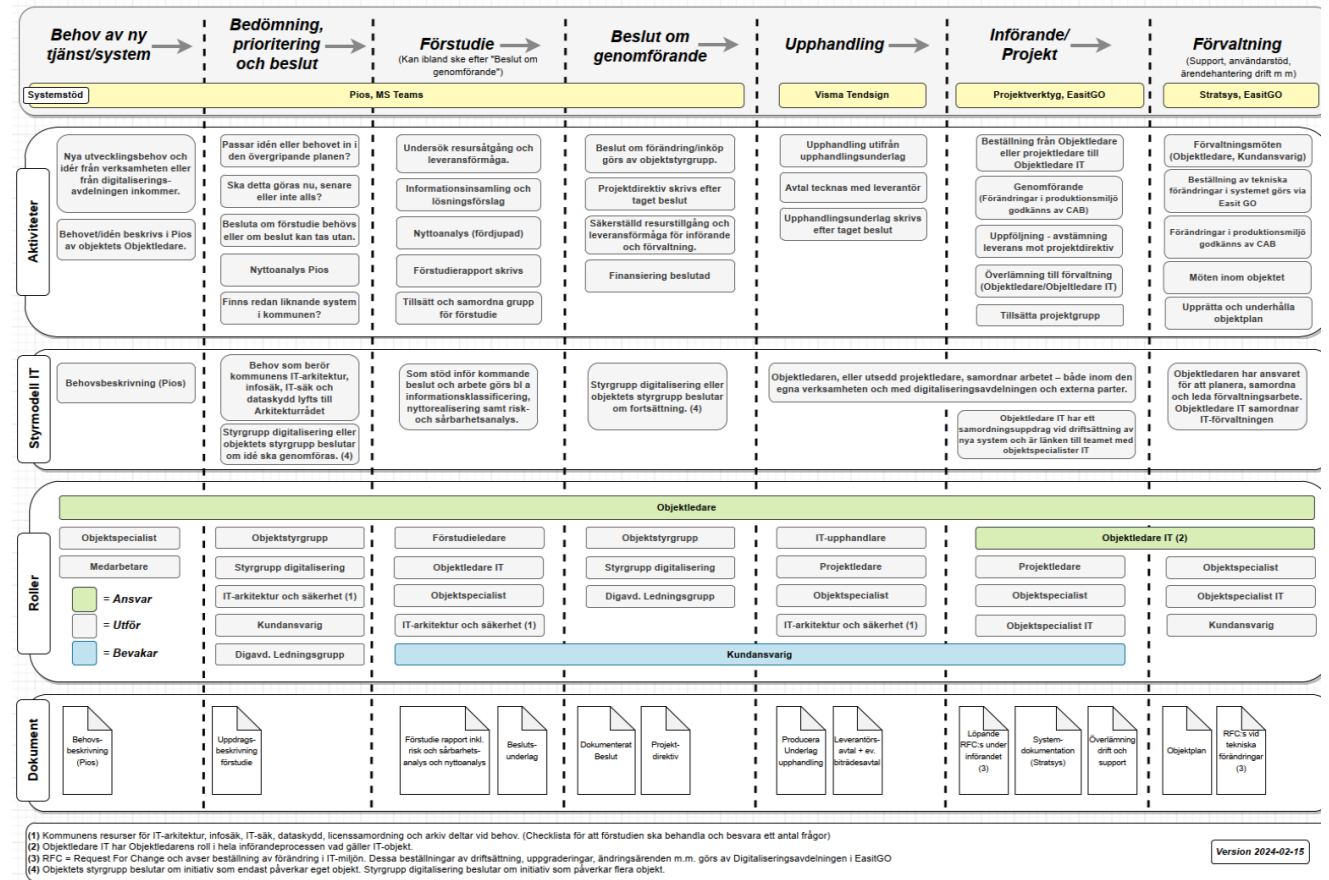
Jönköpings kommun har en etablerad process för införande av nya system och förvaltning av befintliga applikationer.

Nulägesbeskrivning (fort.)

Figuren till höger visar processen från att ett behov av nya system är identifierat till systemförvaltning med stegen nedan:

- Behov av ny tjänst/system
- Bedömning, prioritering och beslut
- Förstudie
- Beslut om genomförande
- Upphandling
- Införande/Projekt
- Förvaltning

För varje steg i processen finns tydliga aktiviteter som ska utföras samt systemstöd för de specifika aktiviteterna. Det finns även stöd från styrmodell IT, involverade roller samt deras ansvar och dokumentation som ska tas fram.

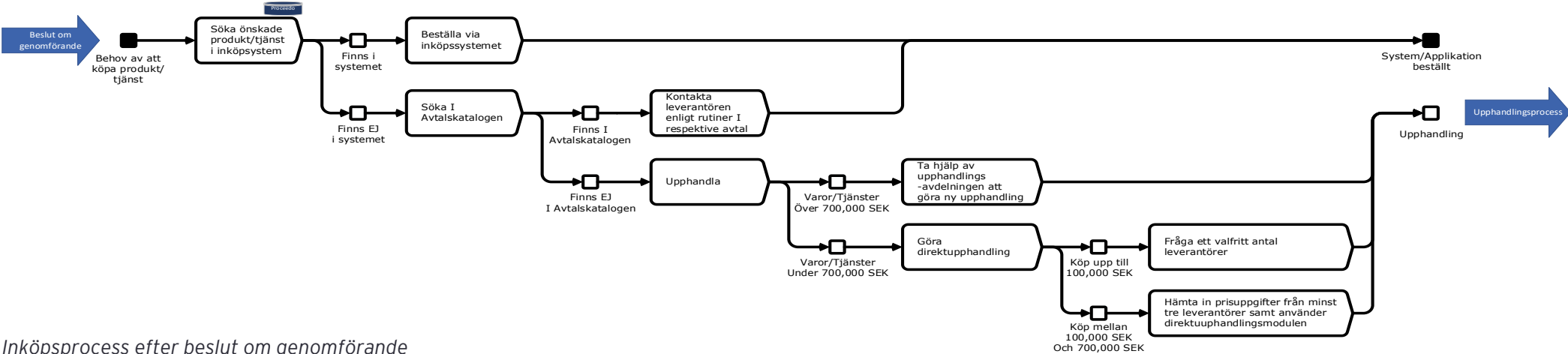
Figur 2: Införandemodell för nya tjänster/system (se bilaga 1)

Jönköpings kommun arbetar efter en standardiserad inköpsprocess där LOU:s krav inkluderas om upphandlingen överstiger ett visst belopp.

Nulägesbeskrivning (fort.)

Olika scenarier leder till sin egen inköpsprocess. När ett behov av att köpa en produkt, tjänst eller applikation uppstår, är det första steget att söka efter den önskade produkten i inköpssystemet Proceedo. Om produkten finns i systemet kan medarbetaren beställa den via systemet. Om produkten inte finns i Proceedo, får medarbetaren söka i avtalskatalogen. Om produkten finns i avtalskatalogen, kan medarbetaren kontakta leverantören enligt rutinen i avtalet för att göra en beställning. Om produkten inte finns i avtalskatalogen, behöver en upphandling göras.

För varor och tjänster över 700,000 SEK ska en ny upphandling utföras. För varor och tjänster under 700,000 SEK kan direktupphandling göras. För varor och tjänster upp till 100,000 SEK kan valfritt antal leverantörer användas, men prisuppgifter ska inhämtas från minst tre leverantörer. För varor och tjänster mellan 100,000 SEK och 700,000 SEK används direktupphandlingsmodulen.

Figur 3: Inköpsprocess efter beslut om genomförande

Inköpsprocessen säkerställer att medarbetare använder befintliga avtal och system, vilket är i linje med LOU:s krav på att undvika onödiga upphandlingar. Direktupphandling för belopp under tröskelvärdet 700,000 SEK är också tillåtet enligt LOU.

Granskningsområde

Inköpsprocess - iakttagelser

Med informationsunderlaget bestående av information insamlad genom intervjuer och analys av mottagna styrdokument, processbeskrivningar och mallar, har EY i nedan tabell gjort ett antal iakttagelser med indikativa påverkansbeskrivningar.

ID	Iakttagelser	Påverkan	Allvarlighet
I1	EY har iakttagit att för system som används i endast ett objekt är det upp till varje objektledare att manuellt säkerställa att det inte blir några applikationsdupliceringar inom kommunen.	Leda till en potentiell risk av applikation dupliceringar eftersom manuell kontroll är mer benägen för mänskliga fel.	
I2	EY har iakttagit att modellansvarig gör regelbundna utdrag från systemstödet PIOS för att kontrollera portföljen på en ackumulerad nivå. Det finns rutiner och processer på plats, men ingen automatisk övervakning.	Kan leda till felprioriteringar på grund av manuell hantering, begränsar insyn i realtid, kräver mer resurser.	
I3	EY har iakttagit att det finns en komplett inköpsprocess med detaljerade beskrivningar av aktiviteter, roller och ansvar. Däremot har vi inte kunnat bedöma hur väl processerna efterlevs i praktiken.	Påverkan är beroende av hur väl inköpsprocessen efterlevs av kommunen.	

Tabell 5: EY:s iakttagelser kopplat till inköpsprocess för applikationer

Leverantörsregister - Är dokumentationen av leverantörer och tillhörande leverantörsinformation, samt förvaltningen av denna dokumentation ändamålsenlig?

Granskningsområde

Leverantörsregister - iakttagelser

Syftet med leverantörsregister är att skapa en god översikt över de leverantörer som finns, och är en förutsättning för god leverantörshantering. Exempel på information att identifiera är systemleverantör, avtal, ägare av avtal, och leverantörshantering (möten, uppföljning etc.).

Nulägesbeskrivning

EY har förstått att Jönköpings kommun inte har ett komplett leverantörsregister över samtliga leverantörer som tillhandahåller applikationer och relaterade tjänster. Den information som finns lever istället i dagsläget relativt utspritt mellan applikationslistan och avtalskatalogen. Gällande utvärderingar av potentiella nya leverantörer görs detta som en del av den generella övergripande inköpsprocessen (se figur 3 för beskrivning av inköpsprocessen). Vidare har EY förstått att samverkansplaner mellan kommun och leverantör tas fram som standard vid kravarbetet och är en bedömning av hur nära/frekvent samverkan är nödvändig (möten, uppföljningar, etc.). Det är sedan upp till IT objektledaren att exekvera i enlighet med överenskommen samverkansplan och genomföra uppföljningar kopplat till exempelvis leverantörsprestanda och dylikt.

EY har nedan gjort en rad iakttagelser kopplat till detta granskningsområde och dess beståndsdelar introducerade ovan.

ID	Iakttagelser	Påverkan	Allvarlighet
L1	EY har iakttagit att 87% av applikationerna i applikationslistan saknar information om serviceavtal.	Risk för okända kostnader och ansvarsfrågor vid incidenter eller behov av teknisk support.	
L2	EY har iakttagit att leverantörsinformation finns i en avtalskatalog som upphandlingsavdelning ansvarar för. Viss leverantörsinformation finns även i applikationslistan med 84% ifyllnadsgrad. Cellerna lämnas i vissa fall tomma istället för att hänvisa till avtalskatalogen.	Ökar administrativ börda och risk för mänskliga fel när automatisk överföring av information saknas.	
L3	EY har iakttagit att det saknas en process för att kontinuerligt fånga upp och uppdatera leverantörsinformation, ex. vid namnbyte till följd av att en leverantör blir uppköpt.	Risk för felaktig leverantörsinformation.	
L4	EY har iakttagit att 16% av applikationerna i applikationslistan saknar leverantör.	Risk för försummad förvaltning av applikationer på grund av oklar ägarskap.	
L5	EY har iakttagit brister rörande datakvalité kopplat till leverantörsinformation överlag.	Beslutsstödsproblem på grund av låg datakvalitet i leverantörsinformationen.	
L6	EY har iakttagit att systemstöd finns för att flagga när ett avtal håller på att löpa ut.	Leda till förbättrad avtalsförvaltning, minskad risk för avtalsglapp, och ökad förhandlingsberedskap.	

Tabell 6: Tabell över iakttagelser kopplat till leverantörsinformation

IT-kontroller - Kan eventuella relevanta IT-kontroller, för de behov kommunen har, bedömas som ändamålsenliga?

Jönköpings kommun har tagit fram den nuvarande styrmodell för IT och digitalisering i mars 2023 för att möjliggöra en effektiv styrning.

Nulägesbeskrivning (fort.)

Styrmodellen

Efter första granskning (figur 4) där revisiorna bedömde att Jönköpings kommun saknar en tydlig roll- och ansvarsfördelning för IT-säkerheten, har kommunen tagit fram den nuvarande Styrmodell för IT och digitalisering samt fastställdes av stadsdirektören i mars 2023¹. Enligt styrmodellen har Arkitekturrådet en styrande roll när det gäller kommunens IT-arkitektur, informationssäkerhet, IT-säkerhet och dataskydd. Rådet fastställer de ramverk och standarder som kommunens verksamheter och externa leverantörer måste följa samt granskar digitaliseringsinitiativ för att säkerställa att de följer kommunens strategi och kan eskalera frågor till styrgrupp digitalisering vid behov. Rådet leds av IT-arkitekt och består av experter inom IT-arkitektur, informationssäkerhet, IT-säkerhet, dataskydd och två förvaltningsrepresentanter. Rådet träffas sex gånger per år, men har möjlighet att hålla extra möten vid behov*.

Vid behov av ett nytt system tillför kommunen resurser för IT-arkitektur, informationssäkerhet, IT-säkerhet, dataskydd, licenssamordning och arkiv vid behov. IT-arkitektur och säkerhet utför risk- och sårbarhetsanalys i förstudie samt deltar i upphandlingsprocessen**.

Tabell 7: Tabell över iakttagelser kopplat till Jönköpings kommun - Uppföljande granskning av externt och internt intrångsskydd

ID	Iakttagelser	Påverkan	Allvarlighet
IT1	EY har noterat att informationsklassningen utförs av olika informationsägare inom respektive förvaltning. Anledningen är att informationssäkerhetsorganisationen inte har möjlighet att hjälpa till med alla klassificeringar, så de valde att utbilda en till två personer inom respektive förvaltning för att de själva ska kunna klassa sina processer, system och informationstyper. Stratsys (informationssäkerhetsmodul) har köpts in för systematisk dokumentation, men det är oklart om status och om resultatet lever upp till målet.	Risk för oenhetlig klassificering samt inkonsekvenser i hur information skyddas och hanteras om personer som utbildas inom respektive förvaltning inte har tillräcklig kompetens eller förståelse.	
IT2	EY har noterat att rekrytering av IT-säkerhetstekniker pågick enligt uppföljande granskning och syfte är att stötta IT-säkerhetsstrategen. Det finns dock inte information om resurserna är tillräckliga för att möta alla behov.	Risk för överbelastning av arbete och riskera IT-säkerhet.	
IT3	EY har observerat att kommunen har åtgärdat risken med bristande övervakning och detektionsförmåga för intrång, som tidigare granskningar har påpekat. Arbetet med att implementera SOC-tjänster (outsourcade) med dygnet-runt övervakning pågår, och över 200 övervakningspunkter ska vara på plats vid fullständig implementation.	Förbättrad säkerhet genom dygnet-runt övervakning, snabbare upptäckt och hantering av intrång, minskad risk för säkerhetsincidenter, ökad trygghet för verksamheten, och en mer robust och pålitlig IT-infrastruktur.	

*Styrmodell för IT och digitalisering 1.0
** Införandemodell_20240215

Innehåll

Sammanfattning

Innehållsförteckning

01 Inledning

02 Granskningsområde

2.1 Applikationslista

2.2 Prioritering

2.3 Inköpsprocess

2.4 Leverantörsregister

2.5 IT-kontroller

03 Sammanfattande bedömning

04 Övergripande rekommendationer

05 Appendix

Sammanfattande bedömning

Slutsatser

För att uppnå granskningens syfte, att bedöma om förvaltningen av applikationslandskapet är ändamålsenligt, besvaras följande revisionsfrågor:

Område	Revisionsfråga	Bedömning	Förklaring
Organisation	Har kommunstyrelsen säkerställt en relevant organisation som ansvarar för kommunens applikationslandskap?	Uppfyllt	Jönköpings kommun har tagit fram den nuvarande Styrmodellen (båda objektstyrning och portföljstyrning) för IT och digitalisering, som fastställdes av stadsdirektören i mars 2023 och trädde i kraft den 1 januari 2024. Den omfattar bland annat principer för ledning och styrning, forum och mötesformer, samt nomenklatur, roller och rollbeskrivningar.
Applikationslista	Säkerställer kommunstyrelsen att det finns ett centralt register (master) med applikationer som omfattar väsentlig information om applikationerna?	Delvis uppfyllt	Flera informationskategorier med hög relevans, såsom leverantör, objektledare och används av, har en uppfyllnadsgrad under 50%. Datakvaliteten i applikationslistan är bristande och cellerna lämnas tomma om informationskategorin är irrelevant för ett system/en tjänst, vilket kan skapa otydlighet och leda till försämrade uppföljningsmöjligheter av applikationslandskapet. Detta beror delvis på att kommunen fortfarande befinner sig i en uppbyggnadsfas efter införandet av den nya styrmodellen, samt på utmaningen att få verksamheterna att förstå vikten av en komplett applikationslista med hög datakvalitet. Det saknar en master för uppdatering av leverantörsinformation. Idag är informationen spridd mellan olika register. Inkonsekvent leverantörsinformation kan leda till att potentiellt felaktiga beslut fattas samt svårigheter att utvärdera leverantörsprestanda och kostnader.
	Registreras information om när en applikation senast upphandlades och när nästa upphandlingsperiod infaller?	Uppfyllt	I avtalskatalog och objektplan finns information om system, leverantör samt avtalstid och uppsägningstid. Dock saknas denna information i applikationslistan.
	Finns annan väsentlig information registrerad såsom funktionalitet, systemägarskap/ systemförvaltarskap?	Delvis uppfyllt	I både objektplan och applikationslista ska objektägare/objektledare fylla i information om funktionalitet och systemägarskap. Som nämnts ovan saknas en hel del av denna information i applikationslistan.

4 Sammanfattande bedömning

Slutsatser (fort.)

För att uppnå granskningens syfte, att bedöma om förvaltningen av applikationslandskapet är ändamålsenligt, besvaras följande revisionsfrågor:

Område	Revisionsfråga	Bedömning	Förklaring
Inköpsprocess	Har kommunstyrelsen tagit fram och beslutat om en ändamålsenlig process för inköp av nya applikationer?	Uppfyllt	En robust inköpsprocess med bland annat processbeskrivningar samt roller och ansvar finns tydligt dokumenterad för Jönköpings kommun. Däremot har denna granskning inte undersökt hur pass väl inköpsprocessen efterlevs.
	Görs analyser om redan befintliga funktionaliteter inför inköp av nya system?	Delvis uppfyllt	Då det är objektledarens ansvar att kontrollera eventuella funktions/applikationsdupliceringar, finns det risk att kontrollen inte görs utanför det egna objektet. Detta kan i vissa fall leda till att nya system som köps in har överlappande funktionalitet mot redan befintliga lösningar. Även modellansvarig gör regelbundna utdrag från systemstödet PIOS för att kontrollera portföljen på en ackumulerad nivå. Det finns rutiner och processer på plats, men ingen automatisk övervakning.
Uppföljning	Genomförs en tillräcklig uppföljning av applikationslandskapet och analyseras portföljen utifrån ett effektivitetsperspektiv?	Delvis uppfyllt	Uppföljning av applikationslandskapet är begränsad på grund av bristande informationsunderlag och datakvalité i applikationslistan. Prioritering utifrån ett katastrofåterställningsperspektiv med process och funktionstänk finns för att kunna återställa infrastruktur vid krissituation.
		Uppfyllt	Jönköpings kommun utför diverse IT-kontroller med efterföljande åtgärdsplaner. I denna rapport har EY inte granskat i detalj vilka områden som kontrolleras samt med vilken frekvens detta görs.

Innehåll

Sammanfattning

Innehållsförteckning

01 Inledning

02 Granskningsområde

2.1 Applikationslista

2.2 Prioritering

2.3 Inköpsprocess

2.4 Leverantörsregister

2.5 IT-kontroller

03 Sammanfattande bedömning

04 Övergripande rekommendationer

05 Appendix

Övergripande rekommendationer

Rekommendationer

Granskningen har identifierat iakttagelser inom flera delar av ramverket. EY har nedan valt att presentera de mest relevanta rekommendationerna för Jönköpings kommun och förslag på åtgärder för de mest allvarligaste bristerna. För att underlätta för läsaren har rekommendationerna kategoriserats inom respektive förbättringsområden.

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

Organisation

- Säkerställa att styrmodellen följs.
- Vid behov, uppdatera och utveckla styrmodellen (båda objektstyrning och portföljstyrning).

Applikationslista

- Betona vikten av en korrekt och fullständig applikationslista genom tydlig kommunikation till alla förvaltningar, då rätt data är avgörande för att säkerställa en effektiv och transparent förvaltning av applikationsportföljen.
- Förbättra datakvaliteten i applikationslistan. Exempel på förbättringsåtgärd är att införa rullgardinsmeny med ett begränsat urval av parametrar för exempelvis kategorierna Säkerhetskrav och Driftinformation.
- I enlighet med styrmodellen, införa decentraliserade uppföljningsmekanismer och tydliga förväntansbilder för att säkerställa en hög efterlevnad av mallar och processbeskrivningar. Detta säkerställer att det underlag som sedan blir input till applikationslistan är korrekt och komplett.
- Säkerställ att inte lämna fält tomma i applikationslistan även i de fall information saknas eller inte är relevant. Exempelvis används "ej aktuellt" eller "hänvisa till (system/dokument)" istället för att lämna dem tomma. Detta kan undvika förvirring samt underlätta kontrollen av applikationslistans ifyllnadsgrad.

Inköpsprocess

- Säkerställa att inköpsprocesserna efterlevs och vid behov uppdatera processer som kan leda till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar
- Erbjud medarbetare möjlighet till utbildningar inom inköpsprocessen för ökad efterlevnad och förbättrad kvalitet.

Uppföljning

- Säkerställa ett komplett informationsunderlag och god datakvalité för att kunna utföra uppföljning av applikationslandskapet.
- Skapa en tydlig översikt av utförda IT-kontroller och bedöma riskerna för att identifiera vilka specifika områden som behöver granskas.
- Prioritera områden baserat på risknivå och potentiell påverkan på verksamheten.
- Utarbeta en åtgärdsplan med specifika åtgärder, ansvariga personer, och tidplan för genomförande som adresserar de identifierade behoven.

Innehåll

Sammanfattning

Innehållsförteckning

01 Inledning

02 Granskningsområde

2.1 Applikationslista

2.2 Prioritering

2.3 Inköpsprocess

2.4 Leverantörsregister

2.5 IT-kontroller

03 Sammanfattande bedömning

04 Övergripande rekommendationer

05 Appendix

Nedan är material från Jönköpings kommun som har använts i granskningen.

Nr.	Dokument	Bilagor
1	Införandemodell, 2024-02-15	 9123E896.pdf
2	Styrmodell för IT och digitalisering - Version 1.0, 2023-03-13	 D09A6C5D.pdf
3	Pios - handbok för Jönköpings kommun, 2024-08-21	 BB824799.pdf
4	Systemförteckning, 2024-09-09 (<i>Sekretessklassat dokument</i>)	N/A

Nr.	Dokument	Bilagor
5	Objektplan 2024 UBF administrativt objekt	 F4FA7879.pdf
6	Objektplan 2024 UBF pedagogiskt objekt	 5E609286.pdf
7	Granskning av internt och externt intrångsskydd, Jönköpings kommunrevisorer, Revisionsrapport, mars 2021 (<i>Sekretessklassat dokument</i>)	N/A
8	Uppföljande granskning av externt och internt intrångsskydd, Jönköpings kommun, Revisionsrapport, augusti 2023 (<i>Sekretessklassat dokument</i>)	N/A

Patrik Skoogh

Manager

Patrik.Skoogh.Olsson@se.ey.com

Omar Kassem

Konsult

Omar.Kassem@se.ey.com

Michael Schibbye

Senior Manager

Michael.Schibbye@se.ey.com

Karen Ip Wiinberg

Seniorkonsult

Karen.Ip.Wiinberg@se.ey.com

